

منشور آزادی‌های شهروندان ماساچوست

منشور آزادی‌های شهروندان ماساچوست

توانا
TAVANA

آموزشکده آنلاین
برای جامعه مدنی ایران

e-collaborative

for civic education

توانا

TAVAANA

آموزشکده آنلایین
برای جامعه مدنی ایران

<http://www.tavaana.org>

پروژه

e-collaborative

for civic education

<http://www.eciviced.org>

منشور آزادی‌های شهروندان ماساچوست

Massachusetts Body of Liberties

مترجم: آموزشکده توانا (آموزشکده الکترونیکی برای جامعه مدنی ایران)

ناشر: E-Collaborative for Civic Education

طرح روی جلد: Massachusetts General Court

© E-Collaborative for Civic Education 2018

e-collaborative for civic education

ECCE (E-Collaborative Civic Education) یک سازمان غیرانتفاعی در ایالات متحده آمریکا، تحت 501c3 است که از فن آوری اطلاعات و ارتباطات برای آموزش و ارتقای سطح شهروندی و زندگی سیاسی دموکراتیک استفاده می کند.

ما به عنوان بنیانگذاران و مدیران این سازمان اشتیاق عمیق مشترکی داریم که شکل دهنده ایده های جوامع باز است. همچنین برای ما، شهروند، دانش شهروندی، مسئولیت و وظیفه شهروندی یک فرد در محافظت از جامعه سیاسی دموکراتیک پایه و اساس کار است؛ همان طور که حقوق عام بشر که هر شهروندی باید از آن ها برخوردار باشد، اساسی و بنیادی هستند. ECCE دموکراسی را تنها نظام سیاسی قادر به تأمین طیف کاملی از آزادی های شهروندی و سیاسی برای تک تک شهروندان و امنیت برابری و عدالت می داند. ما دموکراسی را مجموعه ای از ارزش ها، نهادها و فرایندها می دانیم که مبشر صلح، توسعه، تحمل و مدارا، تکررگویی و جوامعی شایسته سالار است که به کرامت انسانی و دستاوردهای انسانی ارجح می گذارند.

ما پروژه اصلی ECCE یعنی «آموزشکده توانا: آموزشکده مجازی برای جامعه مدنی ایران» را در سال ۲۰۱۰ تأسیس کردیم. آموزشکده توانا در ارایه منابع و آموزش در دنیای مجازی در ایران، یک نهاد پیشرو است. توانا با ارایه دوره های آموزشی زنده در حین حفظ امنیت و با ناشناس ماندن دانشجویان، به یک جامعه آموزشی قابل اعتماد برای دانشجویان در سراسر کشور تبدیل شده است. این دروس در موضوعاتی متنوع مانند نهادهای دموکراتیک، امنیت دیجیتال، حقوق زنان، وب نویسی، جدایی دین و دولت و توانایی های رهبری ارایه می شوند. آموزشکده توانا آموزش زنده دروس و سمینارهای مجازی را با برنامه هایی مثل مطالعات موردی در جنبش های اجتماعی و گذارهای دموکراتیک، مصاحبه با فعالان و روشنفکران، دستورالعمل های خودآموز، کتابخانه مطالب توصیفی، ابزارهای کمکی و راهنمایی برای آموزشگران ایرانی و حمایت مداوم و ارایه مشاوره آموزشی برای دانشجویان تکمیل کرده است.

تلاش ما برای توسعه توانایی های آموزشکده توانا متوجه گردآوردن بهترین متفکران ایرانی و صداهای حذف شده است. به همین ترتیب، به دنبال انتشار و ارتقای آثار مکتوب روشنفکران ایرانی هستیم که ایده های آنان در جمهوری اسلامی ممنوع شده است.

یکی از نقاط تمرکز تلاش توانا، ترجمه متون کلاسیک دموکراسی و مقالات معاصر در این باره و نیز ترجمه آثار مرتبط با جامعه مدنی، حقوق بشر، حاکمیت قانون، روزنامه نگاری، کنشگری و فن آوری اطلاعات و ارتباطات است. امید ما این است که این متون بتواند سهمی در غنای فردی هموطنان ایرانی و بساختن نهادهای دموکراتیک و جامعه ای باز در ایران داشته باشد.

سپاسگزار بازتاب نظرات و پیشنهادهای شما

مریم معمارصادقی

اکبر عطری

M. Memar Sadeghi

Akbar Attari

مقدمه^۱

با اینکه سابقه وجودی ایالات متحده آمریکا به دو قرن پیش و زمانی باز می‌گردد که این کشور علیه بریتانیا اقدام به انقلاب کرد، سنت سیاسی و قضائی آمریکا ریشه‌هایی بسیار عمیق‌تر در تاریخ انگلستان دارد. الگوی نهادهای سیاسی انتخابی‌ای که در آمریکا بنیان گذاشته شد، همانا پارلمان بریتانیا بود. اندیشه حکومت قانون و تضمین‌هایی همچون حق شهروندان به حضور هیئت منصفه متشکل از مردم عادی در محاکم قضائی، افکاری بودند که توسط اولین مهاجران اروپایی به آمریکا آورده شد. بریتانیا در عصری که مستملکات این کشور در آمریکا پایه‌گذاری می‌شد آزادترین کشور اروپا بود. در مواردی که مهاجران در وضع قوانین آمریکا از الگوهای بریتانیایی فاصله می‌گرفتند، همواره در جهت اعطای آزادی‌های فردی بیش‌تر عمل می‌کردند.

در سال ۱۶۴۱، چندین دهه پس از استقرار مهاجران در ماساچوست - که

---

۱ - Massachusetts Body of Liberties که در این متن «منشور آزادی‌های شهروندان ماساچوست» ترجمه شده است، مجموعه‌ای از قوانین است که برای اولین بار در سال ۱۶۴۱ توسط مهاجران اروپایی مستقر در ایالت ماساچوست تدوین شد و در آن آزادی‌هایی که برای شهروندان این ایالت تضمین شده بود به تفصیل تعریف شده بود.

از ۱۶۲۹ آغاز شده بود - فرمانداری کل^۲ این ایالت به دنبال مشورت‌های طولانی در شورای شهر، منشور آزادی‌های شهروندان ایالت ماساچوست را اعلام کرد. این منشور مجموعه‌ای بود مشتمل بر ۹۸ بخش که برخی دارای زیربندهای مبسوط و پیچیده بودند. بخشی از این مجموعه بازتاب اعتقاد عمیق پیوریتن‌های ماساچوست^۳ به حقانیت آیین‌شان به عنوان تنها مذهب حقیقی بود. با این اعتقاد در یکی از مواد این منشور مقرر شده بود که هر کس خدایی به غیر از «ایزد یکتا» را، که به اعتقاد پیوریتن‌ها تنها خدای واقعی بود، پرستش کند مستوجب مرگ خواهد بود. جادوگران نیز مستوجب مرگ شناخته شدند. با وجود این، این منشور در مجموع از قوانینی که در همان عصر در انگلستان جاری بود به مراتب از اعتدال بیش‌تری برخوردار بود.

۲- General Court که در این متن «فرمانداری کل» ترجمه شده است، نهادی بود که از بدو استقرار انگلیسی‌ها در خلیج ماساچوست ایجاد شد و مسئول وضع قوانین، اداره مستملکات و رسیدگی به امور قضائی در آن ایالت بود. این نهاد، که عملاً دولت مرکزی ماساچوست محسوب می‌شد، متشکل از فرماندار، معاون یا مشاور عالی او و تمامی مردان «آزاد» این ایالت یا نمایندگان آن‌ها بود؛ اعضای فرمانداری کل هر سال چهار نوبت در نشستی گرد هم می‌آمدند تا درباره امور مهم ایالتی مشورت و تصمیم‌گیری کند. وضع قوانین، صدور دستورالعمل‌ها و فرمان‌ها و رسیدگی به دادخواست‌ها و شکایات اهالی از وظایف عمده این نهاد بود.

۳- Puritanism اشاره به جنبشی است که در قرن شانزدهم میلادی در واکنش به گندی روند اصلاحات در کلیسای پروتستان انگلستان در بخشی از انگلستان و مستملکات آمریکایی بریتانیا به راه افتاد. پیوریتن‌ها مایل بودند از طریق اصلاحات - و نه با انشعاب و ایجاد یک کلیسای جدید - کلیسای انگلستان را از بقایای آیین کاتولیک بزدایند.

به ثمر رسیدن آزادی‌ها، مصونیت‌ها و امتیازاتی نظیر انسانیت، مدنیت و مسیحیت - که حقوق مسلم هر انسانی است تا در مقام و به تناسب خود از آن بهره‌مند شود بدون آن که کسی معترض او شود یا این حقوق را از او سلب کند - مستلزم آن است که کلیسا و سرزمین‌های مشترک‌المنافع از آرامش و ثبات برخوردار باشند. سلب هر یک از آن‌ها یا محرومیت مردم از هر یک از آن‌ها منجر به اختلال یا حتی انهدام هر دو (یعنی کلیسا و سرزمین‌های مشترک‌المنافع) خواهد شد.

به همین سبب وظیفه و امنیت ما ایجاب می‌کند اکنون که در حال استقرار بیش‌تر دولت هستیم کلیه آزادی‌هایی را که به باور ما برای امروز و آیندگان ضروری است شناسایی کنیم و رسماً توافق خود را با برقراری آن‌ها اعلام کنیم.

هیچ فردی^۴ را نمی‌توان از حق زندگی محروم کرد؛ حرمت و نام نیک هیچ فردی را نمی‌توان لکه‌دار کرد؛ هیچ فردی را نمی‌توان توقیف کرد، در حصر نگاه داشت یا تبعید کرد؛ عضوی از بدن هیچ فردی را نمی‌توان قطع کرد؛ هیچ فردی را نمی‌توان به هیچ شکل تنبیه کرد؛ همسر و فرزندان هیچ فردی را نمی‌توان از او جدا کرد و اموال و املاک هیچ فردی را نمی‌توان تصاحب کرد یا به نام قانون یا مقامات رسمی مورد آسیب قرار داد؛ مگر آن‌که چنین اقداماتی به موجب قانونی که صراحتاً آن اقدام را مجاز اعلام کرده باشد یا به نام عدالت صورت گیرد - چنین قانونی می‌بایست از سوی فرمانداری کل وضع شده باشد و به قدر کفایت به اطلاع عموم رسانده شده باشد. در مواردی که قانون نارسا باشد مبنای عمل کلام ایزد یکتا خواهد بود. هر گاه شخص

۴- «فرد» در متن فارسی ترجمه کلمه «مرد» در متن انگلیسی است.

خاطی مستوجب مجازات مرگ، قطع عضو یا تبعید باشد مسئولیت داوری با فرماندار کل خواهد بود که مطابق کلام ایزد یکتا قضاوت خواهد کرد.

آحاد افراد این حوزه قضائی، اعم از افرادی که در این ایالت سکونت دارند یا اتباع خارجی، تابع یک قانون و یک دادگاه خواهند بود؛ این قانون که مابین طرفانه و بدون درنگ آن را تصویب خواهیم کرد و در قبال یکدیگر به اجرا خواهیم گذاشت در تمام ایالت یکسان جاری خواهد بود ...

آحاد افراد - اعم از افرادی که در این ایالت سکونت دارند یا اتباع خارجی، آزاد یا غیر آزاد - مجازند که در دادگاه‌های عمومی، شورا و اجلاس شهر حضور یابند و در صورتی که پرسشی داشته باشند شفاها یا کتبا آن پرسش را در آن مجمع مطرح کنند؛ مشروط بر آن که پرسش مطروحه قانونی، به روز و حائز اهمیت باشد. همچنین آحاد افراد می‌توانند هر گونه پیشنهاد، شکایت، درخواست، لایحه یا اطلاعاتی را که لازم بدانند در هر یک از این مجامع مطرح کنند. مجمع مربوطه مکلف است دریافت مطلب را در مهلتی مناسب، به ترتیبی در خور موضوع و به شیوه‌ای مقتضی تصدیق کند ...

هر گونه انتقال اسناد مالکیت املاک، واگذاری قبایح ملک یا تعهداتی که موضوع آن املاک باشد تنها زمانی معتبر خواهد بود که انتقال، واگذاری یا تعهد انجام شده نتیجه اعمال خشونت غیرقانونی، حبس، تهدید یا توسل به قوه قهریه از هر نوع - یعنی ناشی از اجبار - نباشد.

هیچ فردی را نمی‌توان در دادگاه مدنی برای ارتکاب همان جرم، تقصیر یا تخلف دو بار مجازات کرد ...

اعضای هیئت منصفه می‌بایست پیوسته توسط مردان آزاد در هر شهر و از میان کسانی برگزیده شوند که در آن شهر سکونت داشته باشند ...

هر ایالت یا شهری در گزینش نمایندگان که به فرمانداری کل اعزام می‌کند از آزادی کامل برخوردار است و می‌تواند آزادانه هر فردی را از هر مکانی به نمایندگی برگزیند؛ مشروط بر آن که نماینده منتخب از مردان آزاد باشد، در آن ایالت یا شهر سوگند وفاداری ادا کرده باشد و محل سکونت‌اش در این حوزه قضائی باشد ...

مردان آزاد هر شهر مجازند مقررات و قوانینی را که برای تامین رفاه و سعادت مردم لازم بدانند وضع کنند؛ مشروط بر آن که این مقررات و قوانین ماهیت جزائی نداشته باشد، بلکه صرفاً جنبه پیشگیری داشته باشد و میزان مجازات نقدی مقرر در آنها برای هر جرم از ۲۰ (بیست) شیلینگ تجاوز نکند. علاوه بر این، این مصوبات نباید با قوانین عمومی جاری در کشور در تعارض باشد. چنانچه فردی از اهالی این مقررات و قوانین را نادیده بگیرد یا از رعایت آن خودداری کند، مقامات مجازند اموال شخص خاطی را توقیف و او را به پرداخت جریمه مقرر و ادا کنند ...

چنانچه فردی پس از مرگ برای همسرش سهمی از ماترک خود را - که درخور شأن او باشد - تعیین نکرده باشد، همسر بازمانده می‌تواند دادخواستی در این خصوص به فرمانداری کل تسلیم کند. در صورتی که تقاضای تسلیم شده بجا باشد، دادگاه سهم ذینفع را تعیین و به ایشان پرداخت خواهد کرد.

هیچ مردی حق ندارد همسر خود را تنبیه بدنی کند یا او را با تازیانه مورد ضرب قرار دهد؛ مگر آن که در دفاع از خود و در واکنش به حمله از سوی زن به چنین عملی مبادرت کند. هر گاه شوهر دلیل موجهی برای تنبیه همسرش داشته باشد، لازم است شکایت خود را از زن به مقامات محلی تسلیم کند تا در دادگاه مورد بررسی قرار گیرد. در این موارد تنبیه و تادیب زن منوط به تصمیم دادگاه خواهد بود ...

چنانچه مستخدمی از فرط ظلم و ستم ارباب خود به منزل مرد آزادی در همان شهر پناه آورد، مادامی که دستور لازم برای رهایی او صادر نشده باشد، در مکانی که به آن پناه برده است تحت حمایت خواهد بود و از او نگهداری خواهد شد؛ مشروط بر آن که جریان امر به سرعت به اطلاع ارباب مستخدم متواری رسانده شود. همچنین لازم است که جریان امر به کلانتر محل - محلی که مستخدم متواری به آنجا پناه برده است - اطلاع داده شود ...

هر فردی که پس از محکوم شدن در دادگاه به پرستش خدایی به غیر از «ایزد یکتا» ادامه دهد، مستوجب مجازات مرگ خواهد بود.

هر مرد یا زنی که به کار سحر و جادو بپردازد (یعنی با ارواح ارتباط برقرار کند) به مرگ محکوم خواهد شد ...

هر فردی که با توسل به شهادت دروغ آگاهانه و عمدتاً قصد زندگی فرد دیگری را کند، به مرگ محکوم خواهد شد.

هر فردی که علیه سرزمین‌های مشترک‌المنافع به قصد یورش، خیزش یا شورش دسته‌جمعی توطئه یا تلاش کند، یا برای تسخیر غافل‌گیرانه شهر (یا شهرهایی) یا قلعه‌ای (یا قلعه‌هایی) در آن شهر (شهرها) بکوشد، یا با خیانت و تزویر با نیت تغییر یا براندازی ساختار سیاسی یا اساس حکومت ما تلاش کند، به مرگ محکوم خواهد شد.

همه باورمندان به پروردگار در این حوزه قضائی، که متعلق به کلیسای خاصی نباشند ولی به سنت کلیسا و مسیحیت پایبند باشند و زندگی‌شان به دور از جنجال‌های رسواکننده باشد، مجازند در کمال آزادی در هر کلیسایی که مایل باشند گرد هم آیند؛ مشروط بر آن که در این کلیساها از آیین مسیحیت دور نشوند و به دستورات عیسی مسیح مطابق کلام او عمل کنند.

کلیساها می‌توانند در کمال آزادی احکام پروردگار را مطابق کتاب آسمانی بجا آورند.

کلیساها می‌توانند در کمال آزادی مقامات مذهبی خود را برگزینند و آنان را به هر سمتی که به تشخیص خود مصلحت بدانند بگمارند؛ مشروط بر آنکه افراد منتخب مردانی شایسته، مومن و پیرو عقاید مرسوم در کلیسا (ارتدکس) باشند ...

